

100 LET FAKULTETE ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO UNIVERZE V LJUBLJANI

Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani je 12. septembra 2019 s slavnostno akademijo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani zaznamovala 100-letnico svojega delovanja. Fakulteta je začela delovati ob ustanovitvi ljubljanske univerze. Regent Aleksander I. Karadžordžević je 23. julija 1919 podpisal Zakon o Univerzi v Ljubljani. Takrat je bilo z zakonom ustanovljenih tudi pet fakultet na Univerzi, med katerimi je bila Tehniška fakulteta s študijem gradbeništva in geodezije oziroma zemljemerstva.

Med številnimi udeleženci akademije so bili ugledni gosti iz Slovenije in tujine – med

Sledil je nagovor dekana prof. dr. Matjaža Mikoša:

Cenjeni gospod rektor Univerze v Ljubljani, prof. dr. Igor Papič, spoštovane dekanje in cenjeni dekani fakultet in akademij Univerze v Ljubljani, spoštovani vodja Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji dr. Zoran Stančič, spoštovani visoki gostje iz tujine in domovine, spoštovani sodelavci in sodelavke ter spoštovani študentje Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, dame in gospodje, prijatelji,

v čast in veliko osebno zadovoljstvo mi je, da lahko nagovorim ta današnji slavnostni

posameznikom in ustanovam, za katere meni, da so pomembno prispevali k njenemu razvoju, pomenu, uveljavitvi in prepoznavnosti.

Današnja slavnostna akademija je namenjena tej obveznosti, ki je manj obvezujoča, kot se morda dozdeva opazovalcem s strani, in je predvsem zavezujoča, da nadaljujemo tradicijo preteklih desetletij in tudi sami prispevamo svoj del k razvoju fakultete.

Danes bomo o preteklosti slavljenca, to je o Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, še govorili, preteklost si bomo skupaj ogledali v sliki in besedi na platnu za meno. Svoje misli ob tem slavnostnem trenutku bi rad bolj usmeril v prihodnost, v njene izzive in priložnosti, ki ležijo pred nami. A beseda ali dve o preteklosti ne škodita.

Za vso preteklo pot fakultete, vseh 100 let naše zgodovine, so zaslužni vsi njeni nekdanji zaposleni in vsi študentje, ki so – eni manj, drugi bolj – uspešno končali študijsko pot na njej. Nikoli nismo veljali za fakulteto, ki bi omogočala lahko pot do poklica. Spreminjale so se tudi povezave fakultete, nekaj let tudi zunaj objema Univerze v Ljubljani, kot del samostojne Tehniške visoke šole. Četrto stoletje je že tudi mimo, odkar vzporedno delujemo z arhitekti kot dve samostojni fakulteti. Današnja slovesnost je gotovo v veliki meri tudi njihova, lahko smo ponosni na skupno prehojeno pot. Za nami na fakulteti je preko 36000 dni zgodovine, kar je več, kot je globina Marianskega jarka v Tihem oceanu, merjena v čevljih. A ker smo se v preteklosti več vzpenjali kot potapljalci v problemih, smo se slikovito zapisano že vzpeli na Mount Everest – na Čomolungmo, na najvišjo goro, če jo merimo od morske gladine na celinah. S čim lahko dokažemo to svojo smelo trditev, da smo bili v svojem razvoju uspešni?

Meril in kazalnikov je veliko, in vsak si izbere tiste, ki so zanj ugodni. Lahko se pohvalimo z več kot 8000 diplomanti vseh stopenj in smeri študija. Skupaj z njimi smo v preteklosti reševali najtežje probleme države, v kateri smo bili tisti trenutek. A nismo se ustavili le pri tem, z različnimi aktivnostmi smo posegali v mednarodni prostor – tako z uspešnim delom diplomantov v mednarodni delitvi dela, objavami v prestižnih revijah, kot sta Sci-

• Fakultetni trio – prof. Janko Logar, prof. Vlatko Bosiljkov in študent UL FGG Žiga Vehovec igrajo skladbo Libertango.

njimi vodja Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji dr. Zoran Stančič ter dobitniki jubilejnih nagrad ob 100-letnici fakultete. Akademijo sta vodila Maša Tiselj in Mišo Mičić, za glasbeno spremljavo akademije je poskrbel godalni kvartet Al Fine, ki je za uvod zaigral univerzitetno himno Gaudeamus igitur, skladbo Libertango pa je zatem zaigral fakultetni trio.

zbor kot dekan Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, ki letos slavi 100-letnico svojega delovanja kot ena od naslednic Tehniške fakultete, ustanovne članice Univerze v Ljubljani.

Praznovanje 100. obletnice obstoja ustanove je gotovo primeren trenutek za pogled v preteklost, za premislek o prehojeni poti in tudi priložnost, da se ustanova zahvali

• Udeležence akademije je najprej nagovoril dekan UL Fgg prof. dr. Matjaž Mikoš.

• Slavnostni govornik na akademiji prof. dr. Igor Papič, rektor UL.

ence in Nature, izdajo knjig pri mednarodnih založbah, kot je Springer, izvolitvijo v mednarodne znanstvene akademije, delom v uredniških odborih mednarodno prepoznavnih znanstvenih revij, izvolitvijo na odgovorna mesta v mednarodnih strokovnih združenjih, visoko citiranostjo svojih raziskovalnih dosežkov. Mednarodne primerjave univerz so hit zadnjega desetletja – tako zadnja razvrstitev najstarejše Šanghajske lestvice fakulteto na področju gradbenega inženirstva recimo uvršča med 300 najboljših na svetu, postavlja jo ob bok sorodnim fakultetam na tehniških univerzah v Münchnu, Pragi in na Dunaju, in če verjamemo tem primerjavam, nismo na tej fakulteti nič slabši na področju gradbeništva od Univerze v Oxfordu.

Bodi dovolj o preteklosti in zgodovini, ki je nedvomno bogata in neponovljiva. O sedanjem trenutku bi lahko povedali marsikaj, a naj slavnostna akademija raje upre svoj pogled v prihodnost, v izzive, ki so pred nami in našimi otroki.

Živimo v začetku 21. stoletja, ko se želimo razviti v družbo znanja in v brezogljivo družbo. Podnebnim spremembam se bomo morali prilagajati, pa če je to predsedniku do sedaj najmočnejše države na svetu všeč ali ne.

Multilateralizem v svetovni politiki se umika iskanju novega ravnotežja z drugimi centri moči. Evropa izgublja tla pod nogami in išče svojo identiteto. Ali naj fakulteta le nemo spremlja ves ta razvoj?

Gotovo ne, to ni naše poslanstvo, to ne more biti del naše vizije. Vsak od nas kot posameznik mora v sebi iskati odgovore na omenjene izzive in fakulteta mora delovati v dobro človeštva in skupnosti, v kateri živi in deluje.

Pozivam vse zaposlene na fakulteti, da v programe, ki jih izvajamo, in v svoje vsakodnevno delo zavestno in odločno umeščamo znanja, ki vodijo v razreševanje skupnih perečih problemov in izzivov. Prenovimo programe, da bodo zanimivi za mlade generacije, prenovimo pedagoške prijeme in način dela s študenti.

Naj bo praznovanje 100-letnice tisti trenutek, ko bomo s skupno energijo in zavedanjem pripadnosti fakulteti in akademski skupnosti na Univerzi v Ljubljani, z zavedanjem o zgodovinski prehojeni poti fakultete, zmogli korak k dvigu kakovosti poučevanja in raziskovanja. To je naša moralna dolžnost.

Povečajmo svojo odprtost v svet, ohranimo in bogatimo slovenski jezik, povečajmo svoja znanja in izkušnje v sodelovanju z gospodarstvom in tujino ter umestimo gradbeništvo, geodezijo, vodarstvo, stavbarstvo, okoljsko inženirstvo, prostorsko načrtovanje – celotno grajeno okolje, ki ga soustvarjamo, v napore za vzdržni razvoj, krožno gospodarstvo, pametna in varna mesta, v industrijo 4.0, v družbo 5.0.

Naše poslanstvo v družbi je jasno, naša odgovornost tudi – in ta je hkrati tudi naša

zaveza, da naj fakulteta v večji meri sodeluje pri vseh razvojnih odločitvah te države in obenem bogati zakladnico svetovnega znanja. To ni lahko, je odgovorno in včasih naporno.

Akadska svoboda, ki jo uživamo kot del Univerze v Ljubljani, naj nas osebno bogati, in to vračajmo s predanim delom za mlade in za družbo, v kateri delujemo. Potem lahko tudi pričakujemo in zahtevamo, da se v družbi in predvsem v politiki slišita naš glas in naša misel.

Čestitam vsem nekdanjim zaposlenim, vsem aktivnim sodelavcem, vsem diplomantom in študentom Fakultete za gradbeništvo in geodezijo. Vsem nam želim uspešno nadaljnje delo, fakulteti pa rast in prepoznavnost.

Naj vsem prisotnim današnja slavnostna akademija ob 100-letnici Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ostane v prijetnem spominu. Vsem gostom se iskreno zahvaljujem, da ste se odzvali našemu vabilu in s svojo prisotnostjo počastili ta slavnostni trenutek.

Vivat academia, vivant professores!

Za njim je udeležence nagovoril rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Igor Papič.

V svojem nagovoru je poudaril vlogo oziroma pomen fakultete in njenega delovanja tako z znanstvenoraziskovalnega in razvojnega vidika kot z vidika vpliva na gospodarstvo ter splošen razvoj družbe.

Fakulteta je ob 100-letnici podelila jubilejna priznanja posameznikom in institucijam za izjemen dolgoletni prispevek k razvoju fakultete, njeni uveljavitvi v Sloveniji in tujini ter za vrhunske izjemne dosežke pri raziskovalnem, razvojnoraziskovalnem ali pedagoškem delu na področjih delovanja fakultete.

Dobitniki jubilejne zlate plakete, ki so izjemno prispevali k razvoju in prepoznavnosti fakultete in univerze na mednarodni ravni, so:

Povzemamo kratke utemeljitve nagrad, ki so bile podeljene gradbenikom in ustanovi na področju gradbeništva:

akad. prof. dr. Peter Fajfar, upok. prof. UL FGG (zlata plaketa)

Akademik prof. dr. Peter Fajfar je prejel zlato plaketo ob 100-letnici UL FGG za svoje izjemne dosežke na raziskovalnem, pedagoškem in strokovnem področju. Peter Fajfar je v začetku 70. let zaoral v ledino potresnega

je z odličnimi predavanji prenašal na generacije študentov gradbeništva in pri tem z velikim inženirskim občutkom odločilno prispeval k visokemu nivoju stroke v Sloveniji. Vzgojil je številne generacije doktorskih študentov, ki so ustvarili izjemne poklicne kariere in so zasedli pomembne položaje v stroki in družbi. K prepoznavnosti in uveljavljenosti UL FGG v mednarodnem prostoru in v Sloveniji je prispeval kot dekan UL FAGG med letoma 1985 in 1987 ter dolgoletni predstojnik IKPIR in KKPI.

Peter Fajfar je dolgoletni član SAZU. Leta 2015 je bil nagrajen s Zoisovo nagrado za življenjsko delo.

prof. dr. Rudi Rajar, zaslužni profesor UL FGG (zlata plaketa)

Prof. dr. Rudi Rajar je prejel zlato plaketo ob 100-letnici UL FGG za izjemen prispevek k razvoju fakultete, njeni uveljavitvi in ugledu v Sloveniji in v tujini ter izjemen odnos do mlajših zaposlenih sodelavcev in študentov. Je redni profesor za področje hidromehanike in hidravlike nestalnega toka ter zaslužni profesor Univerze v Ljubljani. Ves čas svojega aktivnega obdobja na UL FGG je posvetil znanstvenoraziskovalnemu delu na področju matematičnega modeliranja hidrodinamičnih, transportno-disperzijskih in biokemičnih procesov v površinskih vodah rek, jezer in morij. V mednarodnem prostoru se je še posebej uveljavil pri proučevanju valov zaradi morebitne porušitve pregrad, o čemer pričajo odmevni članki in vabljeni predavanja na tujih univerzah. Novosti iz svojega raziskovalnega dela je ves čas prenašal na pedagoški proces, kjer je na podiplomskem študiju vpeljal in predaval dva nova predmeta, Inženirsko modeliranje naravnih procesov ter Matematični modeli in turbulenca. Bil je nosilec številnih organizacijskih funkcij na fakulteti: predstojnik Katedre za mehaniko tekočin z laboratorijem, predsednik študijskega odbora Oddelka za gradbeništvo, predsednik raziskovalnega odbora Oddelka, predstojnik Hidrotehnične smeri ter dolgoletni predstojnik podiplomskega študija Hidrotehnične smeri gradbeništva. Tudi po svoji upokojitvi še vedno intenzivno sodeluje z mlajšimi sodelavci, ki jih je kot široko razgledan in spoštovan mentor pravočasno vzgojil in svojem aktivnem obdobju na UL FGG.

prof. dr. Miran Saje, zasl. prof. UL FGG (zlata plaketa)

Prof. dr. Miran Saje je s svojim predanim pedagoškim delom, izjemno mednarodno široko odmevno raziskovalno dejavnostjo ter skrbjo za študente in raziskovalni naraščaj pomemb-

- akademik prof. dr. Peter Fajfar, upokojeni profesor UL FGG
- prof. dr. Miran Saje, zaslužni profesor UL FGG
- prof. dr. Rudi Rajar, zaslužni profesor UL FGG
- prof. dr. Andrej Pogačnik, upokojeni profesor UL FGG
- prof. dr. Erik Stubkjær, Univerza v Ålborgu, Danska
- Tehniška univerza na Dunaju (Technische Universität Wien)
- Tehniška univerza München (Technische Universität München).

Za izreden prispevek k razvoju in prepoznavnosti fakultete ter stroke smo ob tej priložnosti podelili tudi srebrne plakete. Dobitniki jubilejnih srebrnih plaket so:

- Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije za znanost in umetnost (ZRC SAZU),
- Geodetski inštitut Slovenije,
- Javni raziskovalni zavod Hidroinštitut,
- Cinkarna Celje,
- izr. prof. dr. Anton Prosen,
- inž. Marjan Jenko in
- mag. Marko Cvikel.

inženirstva kot nove znanstvene discipline v Sloveniji, samostojno in daleč od svetovnih centrov. Kljub temu se je v pičlih desetih letih prebil v sam svetovni vrh in s tem odprl številne poti in priložnosti naslednjim generacijam raziskovalcev na tem področju in dal neizmerni prispevek k prepoznavnosti fakultete v svetovnem merilu. Lahko trdimo, da je utemeljil sodobno potresno inženirstvo v Sloveniji in odločilno prispeval, da se je ta veja znanosti povzpela v najožji evropski in svetovni vrh. Njegov najpomembnejši znanstveni dosežek je formulacija nelinearne potresne metode za potresno analizo N2. Ta metoda predstavlja pomemben mejnik v razvoju potresnega inženirstva v svetu, saj v veliki meri odpravlja temeljno kontradikcijo potresnega inženirstva, kjer se je izrazilo nelinearen dinamičen odziv zaradi prevelike zahtevnosti nelinearnih metod desetletja analiziral z nepopolnimi elastičnimi modeli. Vključena je v večino sodobnih standardov.

Njegovo raziskovalno delo dosega najvišjo stopnjo odmevnosti, saj je med najbolj citiranimi znanstveniki na področju potresnega inženirstva na svetu. Rezultate svojih raziskav

no prispeval k razvoju in ugledu Univerze v Ljubljani. Učil je številne predmete mehanike in pri vseh predmetih pustil neizbrisani pečat. Študenti ga poznajo po izredni skrbnosti in urejenosti predavanj. Pripravil je številna učna gradiva, med njimi štiri univerzitetne učbenike. Kot mentor je usmerjal delo pri dvanajstih zelo uspešnih doktoratih.

Bil je pionir na področju uporabe nelinearne mehanike pri modeliranju in analizi

znanj iz prakse v pedagoški proces. Dolgeletno vodenje javnega podjetja Vodovod – kanalizacija v Celju, delo v Gospodarski zbornici Slovenije oz. Zbornici komunalnega gospodarstva ter ne nazadnje prepoznavanje novih zahtev časa in zato uspešna gradnja vodne infrastrukture s precejšnjim deležem evropskih sredstev so mu dala posebna znanja, ki jih lahko uspešno predaja tako študentom kot raziskovalcem na fakulteti.

Sodelovanje od tlej uspešno poteka v obeh smereh tako pri pridobivanju akademskih stopenj kot pri prenosu znanja iz laboratorija na študente s številnih eksperimentalnih projektov za naročnike doma in po svetu. Različne upravne spremembe in gospodarska nihanja so prinesla turbulentne razmere, a korektno in učinkovito delo na raziskovalnem programu in pri projektih, svetovanju različnim uporabnikom vode in varstvu vode in varovanju pred vodo. To pa so bile vsebine, ki so bile v seznam predavanj vključene že v šolskem letu 1920/21.

Promocijo teh aktivnosti vsako leto opravimo s skupno organizacijo Goljevščkovskega dne kot poklona skupnemu ključnemu strokovnjaku.

Iskrene čestitke fakulteti in vsem nagrajencem!

Posnetek slavnostne akademije je na <https://www.fgg.uni-lj.si/slavnostna-akademija-ob-100-letnici-fakultete-za-gradbenistvo-in-geodezijo/>.

konstrukcij na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Plod njegovega poglobljenega znanstvenega dela so širitev znanja na področju nelinearne mehanike, številni izvorni računski postopki in algoritmi ter računalniški programi za analizo konstrukcij. Prispeval je pomembna in široko odmevna znanstvenoraziskovalna in aplikativna dela s področja termomehanske analize prostorskih armiranobetonskih okvirnih konstrukcij in nelinearne dinamične analize konstrukcij. Raziskovalne rezultate je objavil v več kot 95 člankih v priznanih mednarodnih revijah z visokim faktorjem vpliva. V uglednih mednarodnih revijah najdemo več kot 1300 citatov njegovih objav.

Delo prof. dr. Mirana Sajeta je izrednega pomena za Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo ter Univerzo v Ljubljani kot celoto. Njegovi dosežki so prepoznani in cenjeni med študenti, pedagogi in raziskovalci in dosegajo visoko mednarodno odmevnost.

mag. Marko Cviki, univ. dipl. inž. grad.
(srebrna plaketa)

Magister Marko Cviki je odličen primer prenosa znanja s fakultete v prakso in vračanja

Zagotavljanje komunalnih storitev na območju štirih občin prinaša veliko izzivov, pravočasna priprava na doseganje prihodnjih standardov oskrbe in standardov bivanja ter upoštevanje polne cene vode pa prinaša vrsto priložnosti za raziskave in razvoj ter inženirske rešitve prihodnjih generacij.

S svojim širokim pregledom nad razvojnimi trendi in izkušnjami, kaj vse smo že poskušali na področju voda, je pomemben član Strateškega sveta fakultete, ko se posodablja študijski programi in se ugotavlja, kakšne kompetence naj imajo bodoči inženirji in raziskovalci.

Javni raziskovalni zavod Hidroinštitut
(srebrna plaketa)

Javni raziskovalni zavod Hidroinštitut izhaja iz prizadevanj Društva za izgradnjo Hidrotehničnega laboratorija Tehnične fakultete v Ljubljani, ki so se začela leta 1933, nadaljevala z delom v začasem Hidravličnem laboratoriju od leta 1935 in končala z izgradnjo poslopja Hidrotehničnega odseka z Vodogradbenim laboratorijem. Slednji se je leta 1954 odcepil od fakultete, vendar sta obe ustanovi ostali tesno povezani.